

## Beheersing *Tuta Absoluta* in de biologische teelt

### Achtergronden

*Tuta absoluta* is een zeer schadelijke mineermot met een grote voorkeur voor tomaten. Maar ook andere (nachtschade familie) planten zijn waardplant. De larve kan grote schade veroorzaken zowel aan het blad als aan de vruchten. Uiteindelijk kan *Tuta* leiden tot het voortijdig beëindigen van de teelt. Afgelopen jaren is *Tuta* op meerdere biologische bedrijven gevonden en met beperkte middelen is het insect bestreden. Op meerdere bedrijven heeft *Tuta* veel schade veroorzaakt aan het gewas en de vruchten. De maatregelen die biologische bedrijven kunnen nemen staan hieronder genoemd.

### Herkennen



Ei

Rups

Pop

Mot

Het schadebeeld (diverse websites) lijkt op mineervlieg, maar de blaasvorm is kenmerkend.

### Maatregelen

De volgende maatregelen beschikbaar:

1. Populatie terug brengen door het:
  - vangen van de motten (Lampen met vangplaten, Watervallen en Deltavallen)
  - verwarren van mannetjes door feromoon draadjes (nog geen toelating)
  - door *Tuta* aangetaste bladeren verwijderen (= extra arbeid)
2. Natuurlijke bestrijding door het inbrengen van voornamelijk *Macrolophus*, de opbouw van *Macrolophus* wordt bevorderd door het bijvoeren en inzetten van bankerplanten (courgette, kalebas e.a.).
3. Bestrijden door inzet natuurlijke middelen:
  - *Bacillus thuringiensis* meerdere stammen en merken
  - Spinosad (merk Tracer)

Bespuitingen met deze middelen heeft risico tot induceren van resistentie. Om deze reden worden afwisselend verschillende merken gebruikt. Bij bespuitingen met Tracer is al na drie spuitbeurten een veel mindere werking vastgesteld dat wijst op resistentie-ontwikkeling.

### Signaleren en Wegvangen

Lampen zijn in de nacht te gebruiken, plaats vangplaten rondom de lampen. Als extra maatregel kan ook het aangetaste blad worden gesneden en verwijderd. Voor massale vangst van *Tuta* zijn grotere aantallen vallen en lampen noodzakelijk.

Richtlijn: watervallen 30-40 per ha, Delta vallen 30-40 per ha en lampen 80 W 10-20 per ha.



## Middelen

Naast biologische bestrijders (*Macrolophus* en *Trichogramma*) zijn *Bacillus*-preparaten in te zetten tegen *Tuta*. Er zijn twee stammen beschikbaar:

1. *Kurstaki* (Lepinox plus en Dipel)
2. *Aizawai* (Xentari en Turex).

Door deze middelen af te wisselen zijn meer bespuitingen mogelijk. Naast deze natuurlijke middelen zijn er correctiemiddelen beschikbaar. Dit zijn contactmiddelen die breed werken. Dus ook de opgebouwde populatie biologische bestrijders lopen (flinke) schade op. Het meest gebruikte middel is Tracer (niet toegestaan bij Demeter), ter aanvulling loopt er een toelatingsaanvraag voor NeemAzal.

## Adviezen

Op basis van de ervaringen en uitwisseling kunt u de volgende maatregelen nemen:

1. Zorg voor een schone start van de teelt; vang zoveel mogelijk *Tuta*'s voor en tijdens de teeltwisseling. Laat lampen branden zolang de insecten nog aanwezig zijn. Ruim al het onkruid op en begin schoon.
2. Pas zo nodig een ruimte behandeling toe (Tracer)
3. Scout regelmatig en signaleer vroegtijdig.
4. Zorg voor goede opbouw van *Macrolophus*, plant ook bankerplanten in de kas.
5. Zorg voor voldoende lampen op het bedrijf zodat deze direct geplaatst kunnen worden.
6. Wisselen merken *Bacillus* met verschillende stammen af. Zorg tevens voor goede spuittechniek, de rups moet met het middel in contact komen.

## Meer info?

Voor vragen of aanmelding neem contact op met het Louis Bolk Instituut Leen Janmaat, telefoon 0343-523870 of [l.janmaat@louisbolk.nl](mailto:l.janmaat@louisbolk.nl)

*Met dank aan Luc Kurris van Royal Brinkman*

**Louis Bolk Instituut: onafhankelijk, internationaal kennisinstituut ter bevordering van écht duurzame landbouw, voeding en gezondheid**

www.louisbolk.nl info@louisbolk.nl  
t 0343 523 860  
Hoofdstraat 24  
3972 LA Driebergen

LOUIS BOLK  
I N S T I T U U T

